

160 *Narodne novine. Zbornik uz 170. obljetnicu neprekinutoga izlaženja 1835.-2005.* (Z. Matijević)

162 *Hrvatska politika u XX. stoljeću* (S. Lipovčan)

163 Zlatko MATIJEVIĆ, *U sjeni dvaju orlova. Prilozi crkveno-nacionalnoj povijesti u Hrvata u prvim desetljećima 20. stoljeća* (S. Matković)

KRONIKA

196 • »Pilarovske teme« na *Annalesu 2004*. • Televizijski film o Ivi Pilaru (HRT, Zagreb) • *Godišnjak Pilar*, br. 1 i 2 • »Tema Pilar« u časopisu *Hrvatska revija*
• Znanstvena ekskurzija djelatnika Instituta u BiH •

173 BIBLIOGRAFIJA RADOVA IVE PILARA

178 NOVOOBJAVLJENA GRAĐA O IVI PILARU (nakon 2002.)

179 BIBLIOGRAFIJA RADOVA O IVI PILARU

Riječ uredništva

U prigodi obilježavanja petnaeste godine svoga postojanja Institut društvenih znanosti koji nosi ime Ive Pilara izlazi pred hrvatsku i inozemnu stručnu i kulturnu javnost ovim, prvim brojem *časopisa za društvene i humanističke studije*. Tom odrednicom želi u prvom redu upozoriti na općedruštvenu i dugoročnu relevantnost tih dviju skupina znanstvenih interesa u doba u kojem se, i planetarno, danomice sve snažnije osjeća nesnalaženje u vrijednosnim orijentacijama: kao da ljudsko društvo više ne upravlja samo sobom nego se prepušta lagodnosti rješenja koja se nametnu logikom slijepa tehnološka razvoja; sve se manje traži upitanost nad problemima svijeta, sve se više prepuštamo komocijama ispraznosti konzumnoga društva.

Koliko god u sebi konzistentne i međusobno različite — i discipline eminentno *humanističke* i one eminentno *društvene* — imaju zajedničku antropološku osnovicu, isti *temelj*: nerado se neupitno prepuštaju stihiji »tehnološkoga« kao »posljednje riječi«, i ne pristaju na to da se sadržaj pojma jednakopravnosti među ljudima ostvaruje isključivo kao jedna te ista dezorientiranost pojedinaca, pritisnutih sve oštire korporacijskom režijom potrošnje.

Stoga vjerujemo da nam je potreban časopisni prostor za interdisciplinarno tematiziranje »pilarovskih tema«, temâ identiteta, modernizacije i europeizacije, s motrišta relevantnih znanstvenih disciplina odnosno s adekvatnih teorijskih osnova za problematiku prava, geopolitike, demografije, lingvistike, psihologije, sociologije, za pitanja umjetnosti (književnost, slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, glazba itd.) i probleme gospodarstva (osobito financija i bankarstva), komunalne politike, filozofije, povijesti (političke, vojne, diplomatske), za pomoćne povijesne znanosti (diplomatika, heraldika, paleografija, genealogija, sfragistika...) ali i filozofiju povijesti, religiologiju, kulturologiju, ekologiju, arheologiju, nutricionizam itd.

Imajući u vidu interdisciplinarnost te narav znanstvenog napora kao općeljudskoga, Časopis PILAR imat će i svoja redovita *međunarodna izdanja* (na engleskome i drugim relevantnim »svjetskim« jezicima, s posebnom pozornošću za one srednjo-europske), a adekvatno tome sastavljeno je i naše *Uredničko vijeće*.

U časopisu se objavljaju prilozi različitih znanstvenih i stručnih kategorizacija: znanstveni (izvorni znanstveni rad, prethodno priopćenje, pregledni rad), stručni (bibliografije i kritički pripremljeno gradivo), polemike, recenzije (prikazi, ocjene), informacije (knjige i časopisi koji su upravo izšli iz tiska, knjige i časopisi pristigli u uredništvo), društvena kronika (kongresi, simpoziji, okrugli stolovi, predstavljanja knjiga, TV emisije, radio emisije i sl.).

Predajući prvi broj časopisa PILAR hrvatskoj i inozemnoj intelektualnoj javnosti na čitanje i kritičku prosudbu, uredništvo poziva na suradnju sve one koji svoju kreativnu misao žele namrijeti dobrobiti ljudskog roda.

U Zagrebu, 15. studenoga 2006.